

Klasyfikacja GBAORD

(Government budget appropriations or outlays for research and development)

- Rozdział 1.** Eksploracja i eksploatacja Ziemi 1
- Rozdział 2.** Środowisko naturalne
- Rozdział 3.** Eksploracja i eksploatacja przestrzeni
- Rozdział 4.** Transport, telekomunikacja i pozostała infrastruktura
- Rozdział 5.** Energetyka
- Rozdział 6.** Produkcja i technika przemysłowa
- Rozdział 7.** Ochrona zdrowia
- Rozdział 8.** Rolnictwo
- Rozdział 9.** Edukacja
- Rozdział 10.** Kultura, rekreacja, religia i środki masowego przekazu
- Rozdział 11.** Systemy, struktury i procesy polityczne i społeczne
- Rozdział 12.** Ogólny postęp wiedzy – działalność B+R finansowana z publicznego funduszu finansowania szkół wyższych (GUF)
- Rozdział 13.** Ogólny postęp wiedzy – działalność B+R finansowana ze źródeł innych niż GUF
- Rozdział 14.** Obronność

Rozdział 1. Eksploracja i eksploatacja Ziemi 1

- 1.0** Eksploracja i eksploatacja skorupy ziemskiej i płaszcz Ziemi, mórz, oceanów i atmosfery
- 1.1** Badania klimatyczne i meteorologiczne, badania polarne (w ramach odpowiednich celów społeczno-ekonomicznych) i hydrologia
- 1.2** Prace poszukiwawcze w zakresie minerałów, ropy i gazu ziemnego
- 1.3** Eksploracja i eksploatacja dna morskiego
- 1.4** Skorupa ziemska i płaszcz Ziemi z wyłączeniem dna morskiego
- 1.5** Hydrologia
- 1.6** Morza i oceany
- 1.7** Atmosfera
- 1.9** Inne badania nad eksploracją i eksploatacją ziemi

Nie jest tu zaliczana działalność B+R związana z następującymi obszarami:

- zanieczyszczenia środowiska (cel 2),—
- doskonalenie gleby (cel 4),—
- wykorzystanie gruntów oraz rybołówstwo (cel 8).— x

Rozdział 2. Środowisko naturalne

2.0 Badania dotyczące kontroli zanieczyszczeń ukierunkowane na identyfikowanie i analizę źródeł zanieczyszczeń oraz ich przyczyn, a także badania wszelkich substancji powodujących zanieczyszczenia, w tym także badania nad ich rozprzestrzenianiem się w środowisku oraz skutkami dla człowieka, gatunków (fauna, flora, mikroorganizmy) i biosfery. Rozwój urządzeń monitorujących, służących do pomiaru różnego rodzaju zanieczyszczeń.

Eliminowanie zanieczyszczeń i zapobieganie zanieczyszczeniom wszelkiego rodzaju we wszystkich typach środowisk

- 2.1 Ochrona atmosfery i klimatu
- 2.2 Ochrona powietrza atmosferycznego
- 2.3 Odpady stałe
- 2.4 Ochrona wody
- 2.5 Ochrona gleby i wód gruntowych
- 2.6 Hałas i wibracja
- 2.7 Ochrona gatunków i siedlisk
- 2.8 Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi
- 2.9 Skażenia radioaktywne
- 2.10 Inne badania nad środowiskiem

Rozdział 3. Eksploracja i eksploatacja przestrzeni

- 3.1 Naukowa eksploracja kosmosu
- 3.2 Programy badań stosowanych
- 3.3 Systemy startowe
- 3.4 Laboratoria kosmiczne i loty kosmiczne
- 3.5 Inne badania nad eksploracją i eksploatacją przestrzeni

- Do celu tego nie zalicza się odnośnej działalności B+R w zakresie obronności (cel 14).

Należy zauważyć, że cywilne badania przestrzeni nie dotyczą na ogół celów szczególnych. Często zdarza się, że mają one konkretne założenie np. poszerzenie wiedzy ogólnej (np. astronomia) lub dotyczą szczególnych zastosowań (np. satelity telekomunikacyjne).

Rozdział 4. Transport, telekomunikacja i pozostała infrastruktura

- 4.1 Infrastruktura i uzbrojenie terenu w tym badania nad wznoszeniem budynków
- 4.2 Ogólne planowanie wykorzystywania gruntów
- 4.3 Ochrona przed szkodliwym wpływem zanieczyszczeń w planowaniu obszarów miejskich i wiejskich
- 4.4 Systemy transportu
- 4.5 Systemy telekomunikacyjne
- 4.6 Ogólne planowanie związane z wykorzystaniem gruntów
- 4.7 Wznoszenie i planowanie budowli
- 4.8 Inżynieria lądowa i wodna
- 4.9 Zaopatrzenie w wodę
- 4.10 Inne badania nad transportem, telekomunikacją i pozostałą infrastrukturą

- Do celu tego nie zalicza się prac B+R nad innymi rodzajami zanieczyszczeń (cel 2) z wyjątkiem szkodliwego wpływu zanieczyszczeń w miastach.

Rozdział 5. Energetyka

- 5.1 Produkcja, magazynowanie, transport, dystrybucja i racjonalne wykorzystanie wszelkich postaci energii, procesy ukierunkowane na zwiększenie efektywności produkcji i dystrybucji energii, badania nad zachowaniem energii.—
- 5.2 Efektywność energetyczna

- 5.3 Przechwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
- 5.4 Odnawialne źródła energii
- 5.5 Rozszczepianie jądra atomowego i synteza jądrowa
- 5.6 Ogniwa wodorowe i paliwowe
- 5.7 Inne technologie związane z energetyką i składowaniem
- 5.8 Inne badania nad energetyką

Do celu tego nie zalicza się działalności B+R związanej z:

- pracami poszukiwawczymi (cel 1)
- napędem pojazdów i silników (cel 6)

Rozdział 6. Produkcja i technika przemysłowa

- 6.1 Doskonalenie produkcji i techniki przemysłowej. Produkty przemysłowe i procesy ich wytwarzania
- 6.2 Podnoszenie efektywności ekonomicznej i konkurencyjności
- 6.3 Wszelkie działy produkcji zgodnie z klasyfikacją —NACE Rev. 2 (kody 10–33)
- 6.4 Recykling odpadów (metalowych i niemetalowych)
- 6.5 Inne badania nad produkcją i techniką przemysłową

Do celu tego nie zalicza się działalności B+R związanej z produktami przemysłowymi i związanymi z nimi procesami produkcji w przypadkach, gdy stanowią one integralną część innych celów (takich jak np. obronność, przestrzeń powietrzna, energetyka czy rolnictwo).

Rozdział 7. Ochrona zdrowia

- 7.1 Prace B+R związane z ochroną, promocją i przywracaniem zdrowia ludzkiego w szerokim znaczeniu, w tym także w aspekcie odżywiania i higieny żywności. Cel ten obejmuje medycynę prewencyjną, w tym wszelkie aspekty leczenia medycznego i chirurgicznego osób indywidualnych i grup, a także świadczenie opieki szpitalnej i domowej, aż po medycynę społeczną oraz badania pediatryczne i geriatryczne
- 7.2 Profilaktyka, nadzór i kontrola chorób zakaźnych i niezakaźnych
- 7.3 Monitorowanie sytuacji zdrowotnej
- 7.4 Promocja zdrowia
- 7.5 Medycyna pracy
- 7.6 Prawo i przepisy w zakresie zdrowia publicznego
- 7.7 Zarządzanie zdrowiem publicznym
- 7.8 Szczegółowe publiczne usługi w zakresie ochrony zdrowia
- 7.9 Osobista ochrona zdrowia dla grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub narażonych na podwyższone ryzyko
- 7.10 Inne badania nad ochroną zdrowia

Rozdział 8. Rolnictwo

- 8.1 Promocja rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i produkcji żywności. Nawozy chemiczne, substancje biobójcze, biologiczna kontrola szkodników i mechanizacja rolnictwa. Skutki działalności rolniczej i leśnej dla środowiska. Rozwój wydajności w produkcji i technologii żywności
- 8.2 Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo

8.3 Nauki o zwierzętach i o produkcji mleczarskiej

8.4 Nauki weterynaryjne oraz inne nauki rolnicze

8.5 Inne badania rolnicze

Nie uwzględnia się tu prac B+R dotyczących:

- Ograniczania zanieczyszczeń (cel 2)
- Rozwoju obszarów wiejskich, wznoszenia i planowania budynków, poprawy — infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej na terenach wiejskich oraz zaopatrzenia terenów wiejskich w wodę (cel 4),
- Środków energetycznych (cel 5)
- Przemysłu spożywczego (cel 6)

Rozdział 9. Edukacja

9.1 Edukacja ogólna, w tym szkolenia, pedagogika, dydaktyka

9.2 Edukacja szczegółowa (osób uzdolnionych, osób z trudnościami w uczeniu się)

9.3 Przedszkola i szkoły podstawowe

9.4 Szkoły średnie

9.5 Edukacja w szkołach powyżej średniego szczebla niebędących szkołami wyższymi

9.6 Edukacja w szkołach wyższych

9.7 Usługi pomocnicze na rzecz edukacji/oświaty

9.8 Inne badania nad edukacją

Rozdział 10. Kultura, rekreacja, religia i środki masowego przekazu

10.1 Badania zjawisk społecznych związanych z działalnością kulturalną, religią i czasem wolnym zmierzające do określenia ich wpływu na społeczeństwo

10.2 Badania nad integracją rasową i kulturową oraz zmianami społeczno-kulturowymi w tych obszarach. Pojęcie „kultura” dotyczy socjologii nauki, religii, sztuki, sportu i sposobów spędzania czasu wolnego raz obejmuje m.in. Prace B+R nad mediami, przyswajaniem języka, integracją społeczną, bibliotekami, archiwami i zewnętrzną polityką kulturalną

10.3 Usługi rekreacyjne i sportowe

10.4 Usługi kulturalne

10.5 Usługi radiowo-telewizyjne i wydawnicze

10.6 Usługi religijne oraz inne usługi na rzecz społeczności lokalnych

10.7 Inne badania nad kulturą, rekreacją, religią i środkami masowego przekazu

Rozdział 11. Systemy, struktury i procesy polityczne i społeczne

11.1 Struktura polityczna społeczeństwa

11.2 Administracja publiczna i polityka gospodarcza

11.3 Badania regionalne i wielopoziomowe sprawowanie rządów

11.4 Zmiana społeczna, procesy społeczne i konflikty społeczne

11.5 Rozwój systemów ubezpieczenia społecznego i pomocy społecznej

11.6 Społeczne aspekty organizacji pracy

11.7 Badania nad społeczną tożsamością płci (gender), w tym zagadnieniami dyskryminacji i problemami pokrewnymi

11.8 Rozwój metod zwalczania ubóstwa na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, ochrony określonych kategorii ludności w wymiarze socjalnym (imigran-

ci, przestępcy, osoby „z marginesu” itp.), w wymiarze socjologicznym, tzn. pod względem sposobu życia (młodzież, dorośli, emeryci, osoby niepełnosprawne itd.) oraz w wymiarze ekonomicznym (konsumenci, rolnicy, rybacy, górnicy, bezrobotni itp.)

11.9 Metody zapewniania pomocy społecznej w sytuacji nagłych zmian w społeczeństwie (wywołanych przyczynami naturalnymi, technicznymi lub społecznymi)

11.10 Inne badania nad systemami, strukturami i procesami politycznymi i społecznymi

- Cel ten nie uwzględnia prac B+R związanych z medycyną przemysłową, kontrolą zdrowotną społeczności ludzkich w wymiarze organizacyjnym i społeczno-medycznym, zanieczyszczeniami w środowisku pracy, profilaktyką wypadków przy pracy oraz medycznymi aspektami przyczyn wypadków przemysłowych (cel 7).

Rozdział 12. Ogólny postęp wiedzy – działalność B+R finansowana z publicznego funduszu finansowania szkół wyższych (GUF)

12.1 Działalność B+R związana z naukami przyrodniczymi, finansowana z GUF.

Finansowana z GUF działalność B+R w zakresie matematyki, informatyki i nauki o komputerach, nauk fizycznych, nauk chemicznych, nauk o Ziemi i pokrewnych nauk o środowisku, nauk biologicznych (nauki medyczne uwzględniono w 12.3, a nauki weterynaryjne w 12.4), innych nauk przyrodniczych.

12.2 Działalność B+R związana z naukami inżynierskimi i technicznymi, finansowana z GUF
Finansowana z GUF działalność B+R w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, inżynierii elektrycznej, inżynierii elektronicznej, inżynierii informatycznej, inżynierii mechanicznej, inżynierii chemicznej, inżynierii materiałowej, inżynierii medycznej, inżynierii środowiska, biotechnologii środowiska, biotechnologii przemysłowej, nanotechnologii, innych nauk inżynierskich i technicznych

12.3 Działalność B+R związana z naukami medycznymi, finansowana z GUF
Finansowana z GUF działalność B+R w zakresie medycyny podstawowej, medycyny klinicznej, nauk o zdrowiu, biotechnologii medycznej, innych nauk medycznych.

12.4 Działalność B+R związana z naukami rolniczymi, finansowana z GUF
Finansowana z GUF działalność B+R w zakresie rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, nauk o zwierzętach i o produkcji mleczarskiej, nauk weterynaryjnych, biotechnologii rolniczej, innych nauk rolniczych.

12.5 Działalność B+R związana z naukami społecznymi, finansowana z GUF
Finansowana z GUF działalność B+R w zakresie psychologii, ekonomii i biznesu, nauk pedagogicznych, socjologii, prawa, nauk politycznych, geografii społeczno-gospodarczej, mediów i komunikacji, innych nauk społecznych.

12.6 Działalność B+R związana z naukami humanistycznymi, finansowana z GUF
Finansowana z GUF działalność B+R w zakresie historii i archeologii, języków i literatury, filozofii, etyki i religii, sztuki (sztuk plastycznych, historii sztuki, sztuk scenicznych, muzyki), innych nauk humanistycznych.

Rozdział 13. Ogólny postęp wiedzy – działalność B+R finansowana ze źródeł innych niż GUF

13.1 Działalność B+R związana z naukami przyrodniczymi, finansowana ze źródeł innych niż GUF. Finansowana ze źródeł innych niż GUF działalność B+R w zakresie matematyki, informatyki i nauki o komputerach, nauk fizycznych, nauk chemicznych, nauk o Ziemi i pokrewnych nauk o środowisku, nauk biologicznych (nauki medyczne uwzględniono w 13.3, a nauki weterynaryjne w 13.4), innych nauk przyrodniczych.

13.2 Działalność B+R związana z naukami inżynierskimi i technicznymi, finansowana ze źródeł innych niż GUF Finansowana ze źródeł innych niż GUF działalność B+R w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, inżynierii elektrycznej, inżynierii elektronicznej, inżynierii informatycznej, inżynierii mechanicznej, inżynierii chemicznej, inżynierii materiałowej, inżynierii medycznej, inżynierii środowiska, biotechnologii środowiska, biotechnologii przemysłowej, nanotechnologii, innych nauk inżynierskich i technicznych.

13.3 Działalność B+R związana z naukami medycznymi, finansowana ze źródeł innych niż GUF Finansowana ze źródeł innych niż GUF działalność B+R w zakresie medycyny podstawowej, medycyny klinicznej, nauk o zdrowiu, biotechnologii medycznej, innych nauk medycznych.

13.4 Działalność B+R związana z naukami rolniczymi, finansowana ze źródeł innych niż GUF Finansowana ze źródeł innych niż GUF działalność B+R w zakresie rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, nauk o zwierzętach i o produkcji mleczarskiej, nauk weterynaryjnych, biotechnologii rolniczej, innych nauk rolniczych.

13.5 Działalność B+R związana z naukami społecznymi, finansowana ze źródeł innych niż GUF Finansowana ze źródeł innych niż GUF działalność B+R w zakresie psychologii, ekonomii i biznesu, nauk pedagogicznych, socjologii, prawa, nauk politycznych, geografii społeczno-gospodarczej, mediów i komunikacji, innych nauk społecznych.

13.6 Działalność B+R związana z naukami humanistycznymi, finansowana ze źródeł innych niż GUF Finansowana ze źródeł innych niż GUF działalność B+R w zakresie historii i archeologii, języków i literatury, filozofii, etyki i religii, sztuki (sztuk plastycznych, historii sztuki, sztuk scenicznych, muzyki), innych nauk humanistycznych.

Rozdział 14. Obronność

14.1 Badania związane z celami wojskowymi

14.2 Badania podstawowe, badania jądrowe oraz prace B+R w zakresie przestrzeni kosmicznej finansowane przez resorty obrony

- Do celu tego nie zalicza się na przykład finansowanych przez resorty obrony prac B+R w dziedzinie meteorologii, telekomunikacji i zdrowia, które należy przypisać do odpowiednich celów społeczno-ekonomicznych.